

**ANALITIČNE PODPORE ZA VEČJO UČINKOVITOST IN CILJNOST
KMETIJSKE POLITIKE DO OKOLJA IN NARAVE V SLOVENIJI**
Zaključna predstavitev Ciljnega raziskovalnega projekta (CRP)
V4-1814

**Analiza stanja in opredelitev potreb
Biodiverziteta: Ptice**

Ljubljana, 16.2.2021
zaključna predstavitev
dr. Primož Kmecl, DOPPS

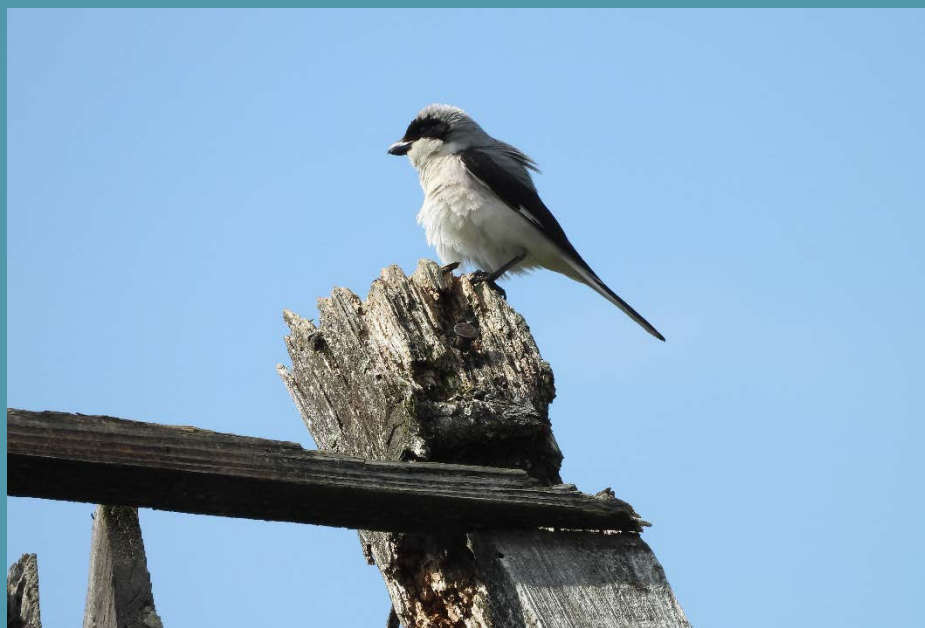
Zakaj so ptice dobri indikatorji biotske raznovrstnosti?

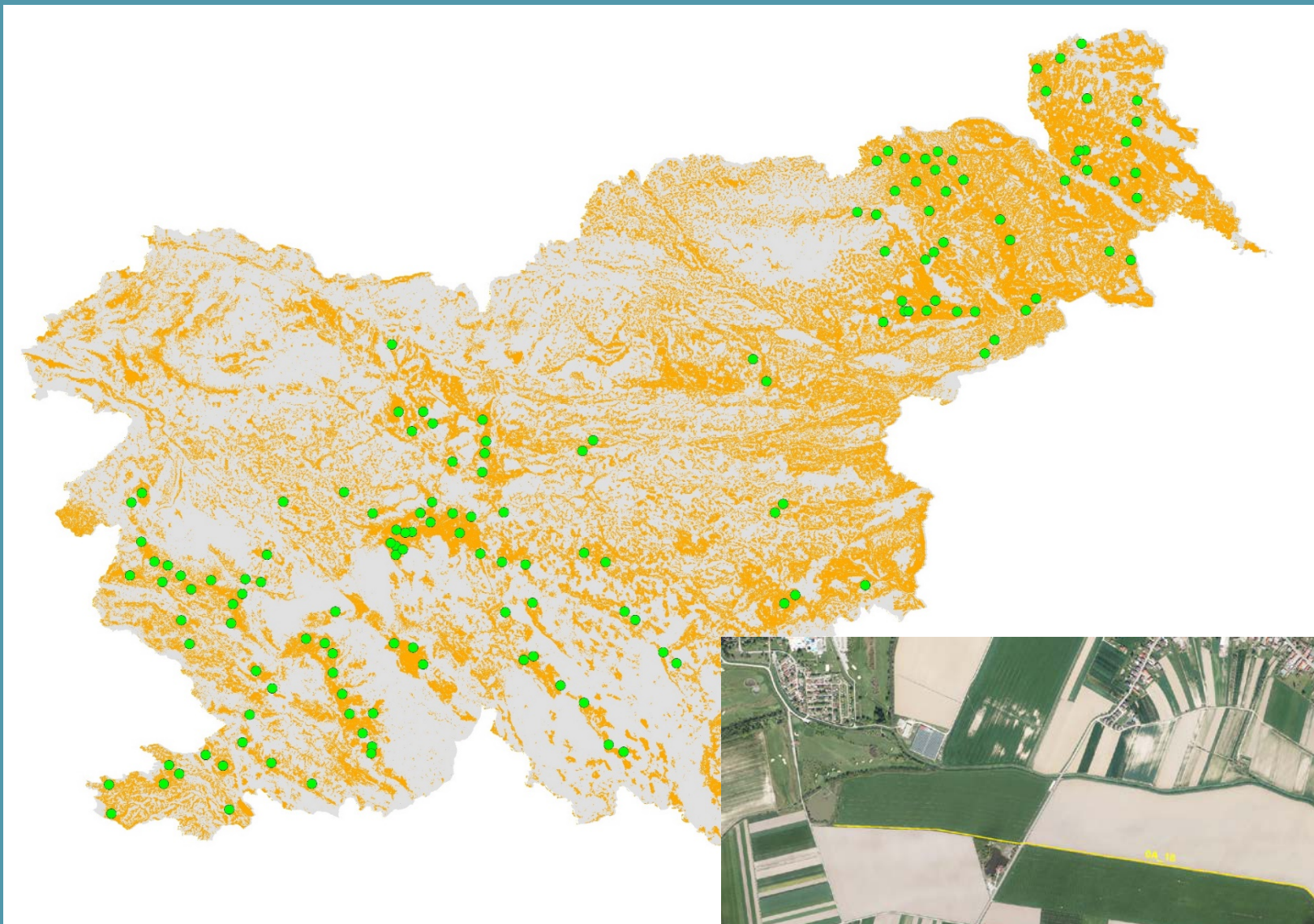
- živijo v večini habitatov – imajo velike areale in so mobilne
- visoko v prehranski verigi
- na voljo so podatki za časovne serije – velike baze podatkov
- popisi so enostavni, analitske metode znane in glede na količino podatkov in ostale živalske skupine, cenovno učinkoviti
- dobro poznane – bolje od večine taksonov
- popularne v javnosti
- odražajo trende ostalih taksonov

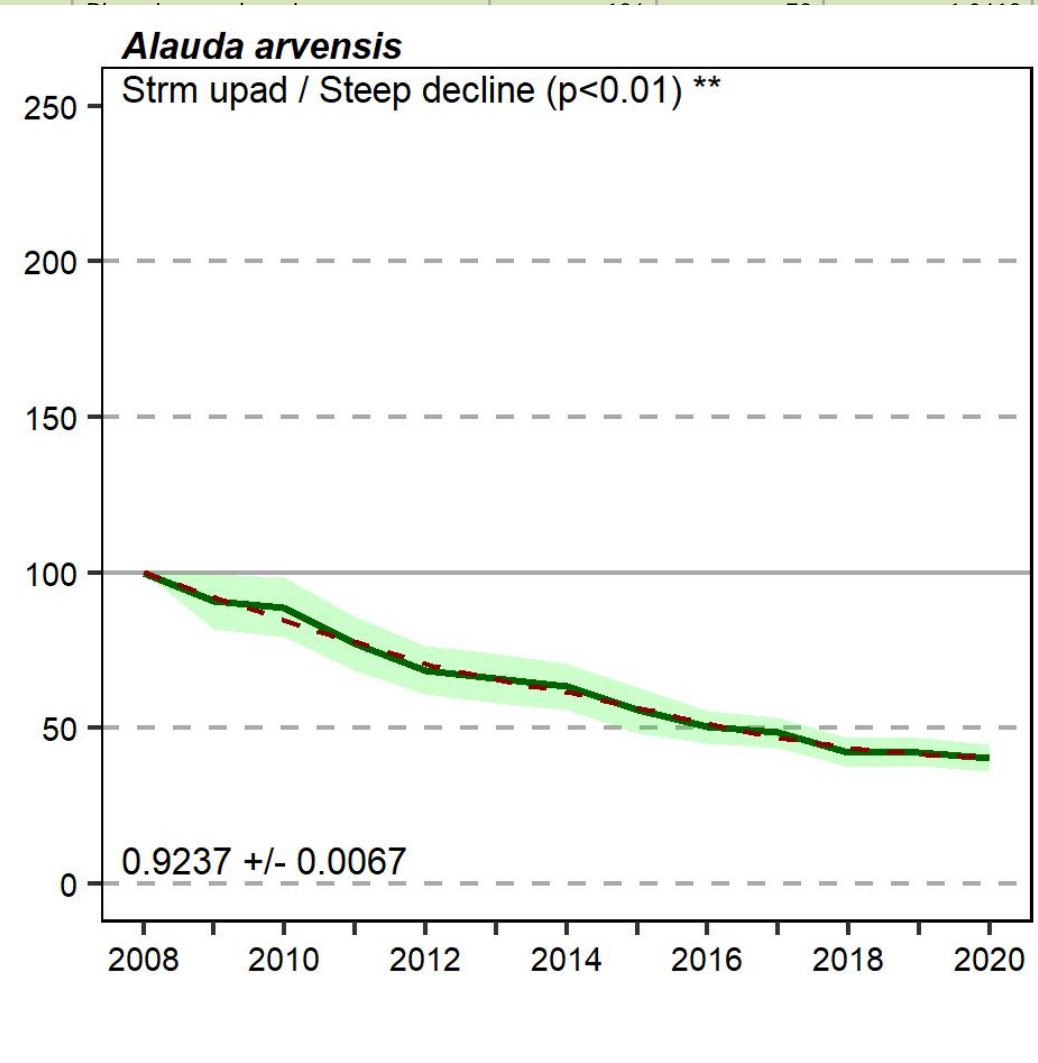
Daljši seti podatkov o pticah v Sloveniji

- monitoring območij Natura 2000
- monitoring ptic kmetijske krajine
- ostale zbirke (IWC, obročkanje, posamične raziskave)

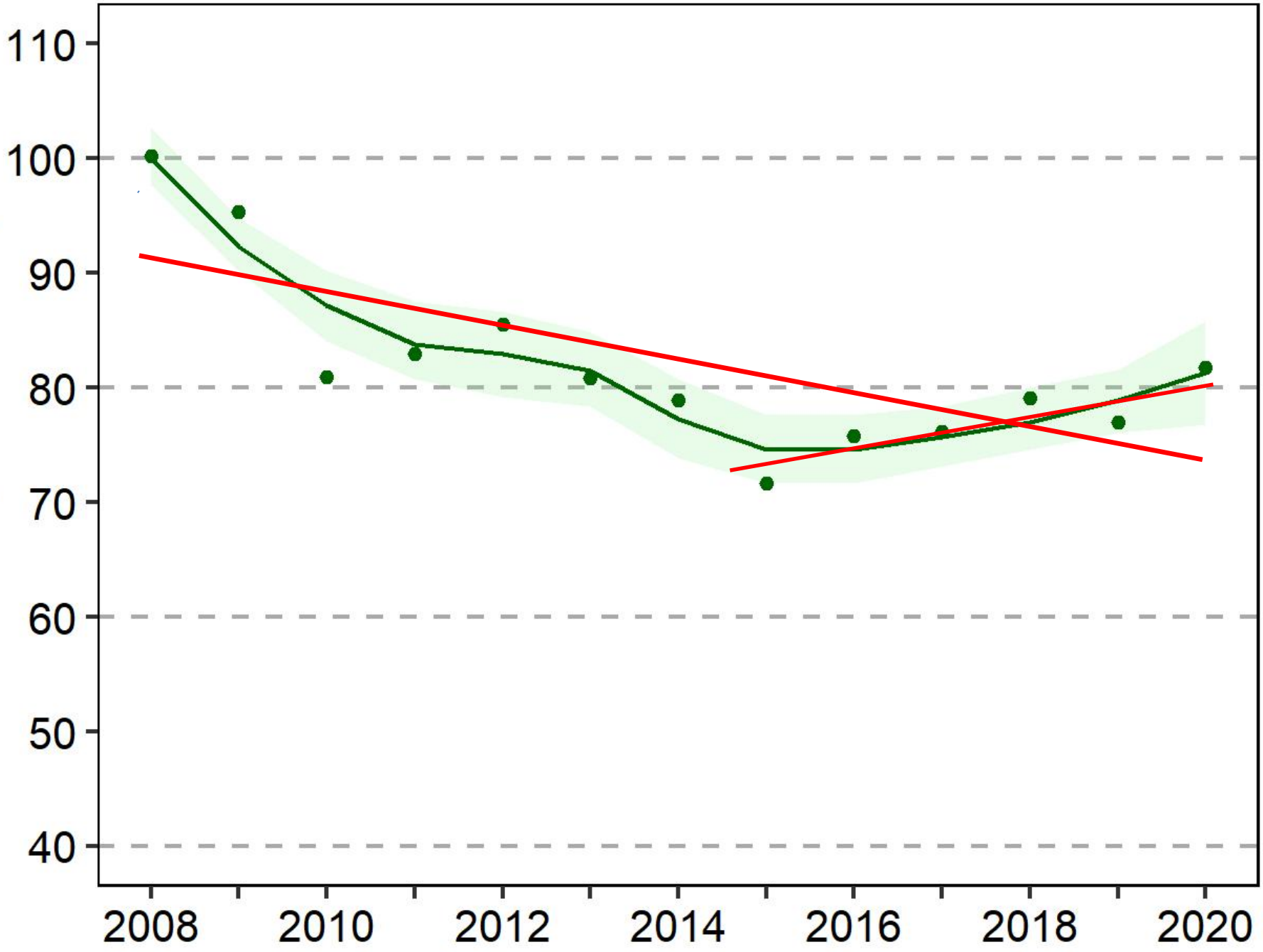

Vrsta		Indeks 2020	Parov 2020	Mult. naklon (%)	Kategorija trenda
duplar	<i>Columba oenas</i>	290,3	106	1,0884	Strm porast / Steep increase (p<0,05) *
smrdokavra	<i>Upupa epops</i>	101,7	54	1,0477	Zmeren porast / Moderate increase (p<0,05) *
pogorelček					Zmeren porast / Moderate increase (p<0,01) **
kmečka lastovka					Zmeren porast / Moderate increase (p<0,01) **
lišček					Zmeren porast / Moderate increase (p<0,01) **
grivar					Zmeren porast / Moderate increase (p<0,01) **
rumena pastirica					Zmeren porast / Moderate increase (p<0,05) *
postovka					tabilen / Stable
vijeglavka					tabilen / Stable
zelena žolna					tabilen / Stable
veliki strnad					tabilen / Stable
plotni strnad					tabilen / Stable
čopasti škrjanec					tabilen / Stable
rjavi srakoper					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
škorec					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
slavec					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
rumeni strnad					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
poljski vrabec					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
hribski škrjanec					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
grilček					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
rjava penica					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
prosnik					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
drevesna cipa					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
repnik					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
močvirska trstnica					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
priba					Zmeren upad / Moderate decline (p<0,01) **
poljski škrjanec					Strm upad / Steep decline (p<0,01) **
repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>	49,4	72	0,9208	Strm upad / Steep decline (p<0,05) *
divja grlica	<i>Streptopelia turtur</i>	41,6	34	0,9140	Strm upad / Steep decline (p<0,05) *

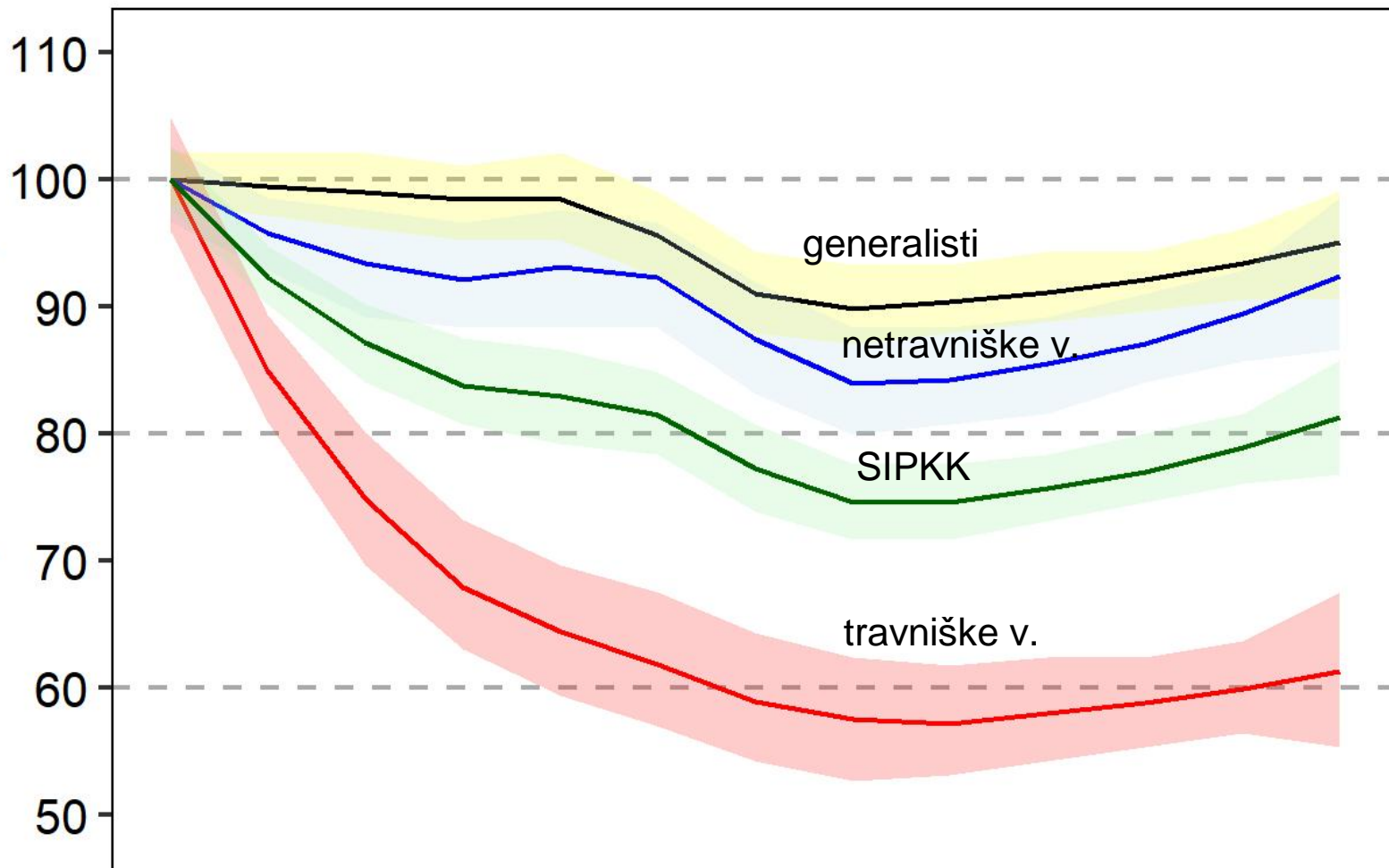

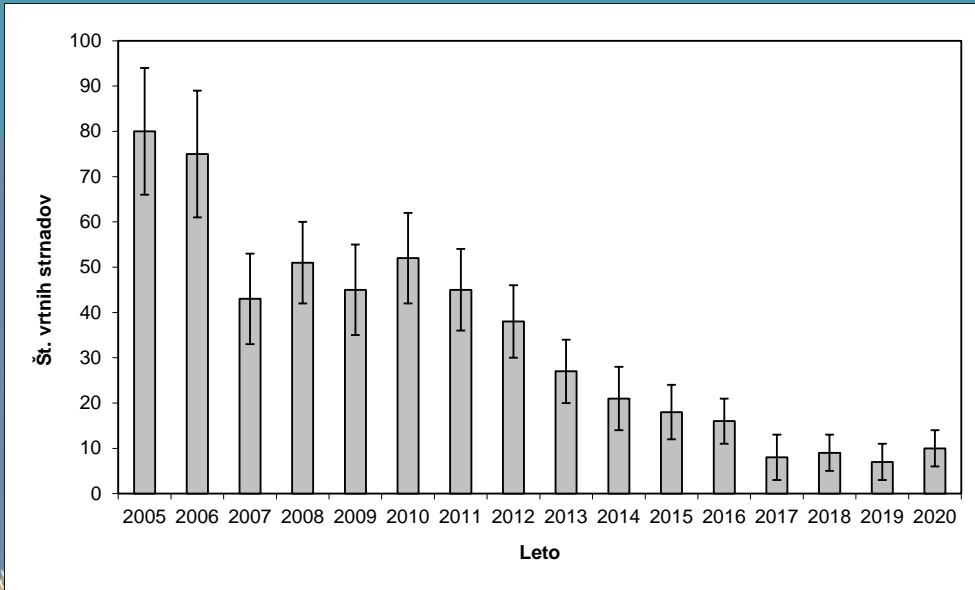
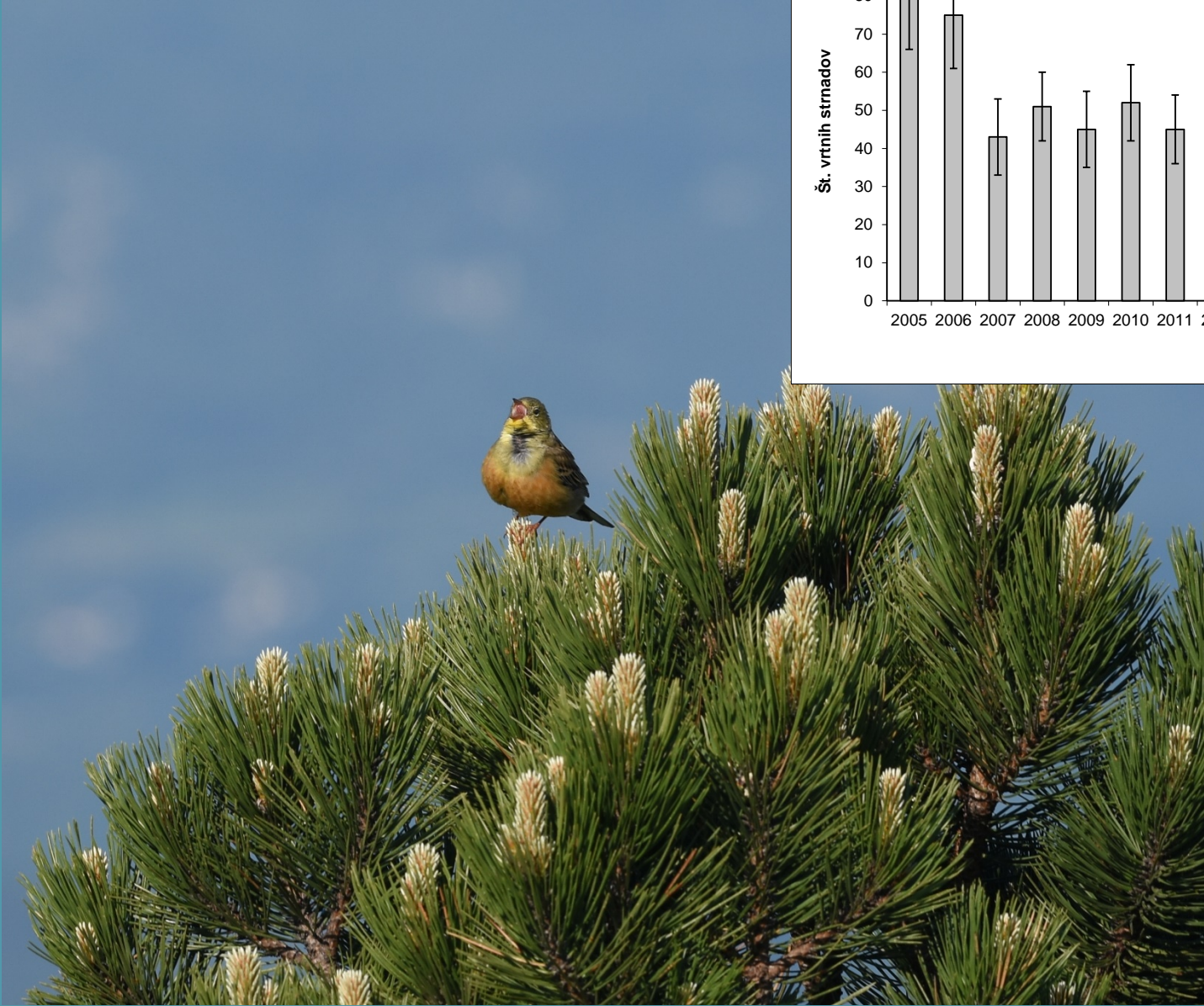
Indeks (2008 = 100)

Indeks (2008 = 100)

	Odstotek spremembe (geom. povprečje)	Odstotek spremembe +/- SE (MC analiza)	P	Multiplikativni trend	Kategorija trenda
SIPKK	-18,4	-18,6 ± 2,5	p<0,01	0,9837	zmeren upad
Generalisti	-6,4	-4,9 ± 2,5	p<0,05	0,9929	zmeren upad
Travniške vrste	-38,3	-38,6 ± 3,5	p<0,01	0,9658	zmeren upad
Netravniške vr.	-7,4	-7,5 ± 3,4	p<0,05	0,9819	zmeren upad
Selivke	-18,6	-19,9 ± 3,8	p<0,01	0,9796	zmeren upad
Neselivke	-18,2	-17,5 ± 3,3	p<0,01	0,9871	zmeren upad

vrtni strnad *Emberiza hortulana*

veliki skovik *Otus scops*

2013-05-31 6:31:35 PM M 3/3 12°C

PC900 PROFESSIONAL

ŠUMRADA, T., KMECL, P. & ERJAVEC, E. (2021): Do the EU's Common agricultural policy funds negatively affect the diversity of farmland birds? Evidence from Slovenia. – *Agriculture, Ecosystems & Environment*, **306**: 107200. doi: [10.1016/j.agee.2020.107200](https://doi.org/10.1016/j.agee.2020.107200).

DENAC, K. & KMECL, P. (2021): Land consolidation negatively affects farmland bird diversity and conservation value. – *Journal for Nature Conservation*, **59**: 125934. doi: [10.1016/j.jnc.2020.125934](https://doi.org/10.1016/j.jnc.2020.125934).

- *oblikovanje vrstno in območno specifičnih operacij KOPOP (npr. ukrepi za pribo in velikega škurha na Ljubljanskem barju, hribskega škrjanca na Goričkem, črnočelega srakoperja v Vipavski dolini, vrtnega strnada na Krasu itd.),*
- *upoštevanje specifik lokalnega okolja (npr. VTR je na Ljubljanskem barju neustrezen ukrep, na Cerkniškem jezeru ustrezen),*
- *oblikovati naravovarstvene operacije KOPOP, ki bodo finančno stimulatívne za lastnike zemljišč in bodo tako lahko konkurirale podporam za intenzívno kmetijstvo,*
- *zmanjšati administratívne ovire (obvezna izobraževanja, vodenje evidenc, kontrole), ki lastnike zemljišč odvrčajo od vpisov, sploh, če imajo le majhne površine, ki bi jih želeli vpisati,*
- *kot upravičeno površino GERK naj se vštejejo tudi vetrozaščitni pasovi, drevesa v vrsti, žive meje, omejki, mejice, jarki, kamnite ograje, suhozidi, razna sušila (kozolci, ostrvi ipd.) in kolovozi, če so sestavni del tradicionalne kulturne krajine in dobre kmetijske prakse, tudi če njihova širina presega 2 m,*
- *plačila za naravovarstveno upravljanje na kmetijskih zemljiščih iz drugih virov naj se ne upoštevajo kot državna pomoč in se s tem kmetijskim gospodarstvom omogoči, da zato ne bi bila prikrajšana za druga sredstva (npr. konkretno v kohezijskih projektih),*
- *uvedba spremenjenih indikatorjev učinkovitosti PRP, s katerimi je moč preverjati na terenu ali so izvedene operacije dosegle svoj namen.*

Dodatne informacije:

<https://pecbms.info/>

<http://ptice.si/publikacije/strokovna-porocila/>

Zahvala:

DOPPSovi prostovoljci

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS